

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Tadeusz
Nazwisko: Szawiel
Miejsce urodzenia: Warszawa
Data urodzenia: 06-05-1950
Imię ojca: Stanisław
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Akta Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) o kryptonimie „Samorząd”, prowadzonej przez Wydział III KSMO w Warszawie w związku z działalnością nieformalnej grupy studentów Uniwersytetu Warszawskiego podejrzanych o „szkodliwą działalność polityczną”. Głównym zagrożeniem – według służb prowadzących sprawę - miało być działanie wymierzone przeciwko powstaniu ZSMP, takie jak publikowanie materiałów i organizowanie spotkań na wielu wydziałach UW. Na podstawie zgromadzonych przez funkcjonariuszy Wydziału III materiałów operacyjnych oceniono, że grupa ma związki z „komandosami” oraz ośrodkami dywersji politycznej na Zachodzie (takimi jak paryska „Kultura” czy Radio Wolna Europa). W ramach przedsięwzięć operacyjnych postanowiono wykorzystać tajnych współpracowników i kontakty operacyjne, możliwość założenia w wybranych lokalach PP i PT, szeroko zakrojoną obserwację oraz kontrolę korespondencji krajowej i zagranicznej. Pośród figurantów sprawy za przejawiających największą (i najbardziej szkodliwą) aktywność został uznany m.in. Tadeusz Szawiel, wówczas student Instytutu Socjologii UW, wybrany do Zarządu Warszawskiego Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, a także delegat na VIII Kongres ZSP. Na wniosek Wydziału III KSMO w Warszawie otrzymał zastrzeżenie wyjazdów do krajów kapitalistycznych na okres od 04.04.1973 do 04.04.1975. Po przeprowadzeniu rozmowy operacyjnej z 02.09.1975 (związanej z odwołaniem się T. Szawiela od decyzji odmownej dot. wydania zgody na wyjazd zagraniczny) w związku z negatywnym stosunkiem figuranta postanowiono przedłużyć zastrzeżenie wyjazdów zagranicznych oraz objąć podsłuchem telefonicznym na dwa miesiące. Materiały dotyczące T. Szawiela wyłączono ze sprawy „Samorząd” i prowadzono dalej w ramach SOR krypt. „Piolun” o nr. 7184. Sprawę „Samorząd” przekazano do archiwum Wydziału „C” 23.02.1977 i nadano sygnaturę II-4511.

IPN BU 0246/520 t. 1-2 (II-4511).

Akta Sprawy Operacyjnego Rozpracowania o krypt. „Piolun” (nr rejestracyjny 7184), założonej 21.05.1973 przez Wydział III KSMO w Warszawie. Sprawa została założona w związku z działalnością Tadeusza Szawiela w nieformalnej grupie antysocjalistycznej na Uniwersytecie Warszawskim. Zamieszczone w materiałach meldunki operacyjne wskazują, że Tadeusz Szawiel przechodzi też w materiałach SOR „Samorząd”, prowadzonej przez Departament III MSW w latach 1974-1977, dotyczącej działalności grupy studentów UW oraz doktorantów PAN podejmującej „akcje wymierzone przeciwko zjednoczeniu ruchu młodzieżowego oraz stabilizacji politycznej środowiska akademickiego”. Na wniosek Wydziału III KSMO w Warszawie T. Szawiel otrzymał zastrzeżenie wyjazdów do krajów kapitalistycznych na okres od 04.04.1973 do 04.04.1975. Uzasadnieniem do wniesienia zastrzeżenia było „zaangażowanie w akcje przeciwko zjednoczeniu ruchu młodzieżowego w środowisku studenckim” oraz utrzymywanie kontaktów „z grupą zbliżoną do środowiska >komandosów<. Figurant sprawy wielokrotnie odwoływał się od decyzji o zastrzeżeniu wyjazdów, jednakże decyzję o zastrzeżeniu podtrzymano, a następnie przedłużono do 04.04.1979. W grudniu 1975 oraz czerwcu 1978 Tadeusz Szawiel wraz z innymi osobami podpisał petycje skierowane do najwyższych władz państwowych. Brał też aktywny udział w działalności Klubu Inteligencji Katolickiej. W związku z zakończeniem studiów i mniejszym zaangażowaniem w działalność antysocjalistyczną na UW sprawę przekwalifikowano 10.04.1978 na Kwestionariusz Ewidencyjny. Jak wynika z notatki służbowej z 21.01.1982 dotyczącej dalszej działalności figuranta, po wydarzeniach sierpniowych z 1980 roku został on aktywnym działaczem NSZZ „Solidarność” na terenie Uniwersytetu Warszawskiego. Po wprowadzeniu stanu wojennego został zakwalifikowany do internowania, lecz w związku z odmową powrotu do kraju z RFN po planowym terminie (20.12.1981) decyzję uchylono, a kwestionariusz przekazano do prowadzenia Wydziałowi II KSMO. Sprawę zamknięto 19.05.1982 i 24.06.1982 złożono do archiwum w Wydziale „C” KSMO pod sygnaturą II-7306.

IPN BU 0247/883 (II-7306).

Tadeusz Szawiel kilkakrotnie otrzymał zastrzeżenia wyjazdów zagranicznych wniesione w związku z jego działalnością opozycyjną. Pierwsze z zastrzeżeń o nr. Z-I-48/75 (dotyczące krajów kapitalistycznych) zostało wniesione 04.04.1973 i podtrzymywane aż do 04.04.1979. Kolejne - ZN/81/7357 - trwało od 18.02.1982 do 24.08.1984 a ostatnie (Z-A/84), wniesione na wszystkie kraje świata (WKŚ) anulowano 23.07.1987.

Wpis na podstawie zapisów ewidencyjnych.